

Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt

KUNTA- JA SOTE-UUDISTUS

Seudun SOTE-inventaarion tilanne

27.1.2014

Hattula, Janakkala, Hämeenlinna

Anitta Leinonen, Matti Valtonen, Jukka Lindberg, Markku Nurmikari,
Leena Harjula, Tuulikki Forssen, Sirpa Ylikerälä, Liisa Lepola, Jari
Pekuri, Antti Karrimaa, Juuso Heinisuo

Seutusote - toimeksianto

- **Sote-palveluiden inventaario**
- **Rahat ja palveluverkko**

- **Tarkennetaan**
- **SWOT-analyysi**
- **Mitä jo nyt tehdään yhdessä?**

- **Minkälainen muotoilu sote-järjestämislailla tulee?**
- **Esitys 12/13**
- **Mikä analyysi seudulla tehty tulevaisuudesta?**
- **Yhteinen lausunto ja lausunnon suhde maakunnan kokonaisuuteen.**

Järjestämisvastuulliset toimielimet nettokustannukset

- Hämeenlinnassa osittainen elämänkaarimalli ja toimielimet puhtaassa järjestämisvastuussa
 - Terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 148 M€
 - Ikäihmisten lautakunta 50M€
 - Lasten ja nuorten lautakunta (Sote) 17M€
- Hattulan perusturvalautakunta (brutto) 24 M€

- Janakkalan perusturvalautakunta
 - Toimii Hattulan-Janakkalan perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen toimielimenä 44,7M€

Eri palveluiden volyymejä seudulla

	H-linna	Hattula	Janakkala	Seutu
Terveystenhoito	103,5 M	13,7	28,6	146,1
Erik. sh	67,3	8,6	15,1	91,1
Ympth/eläinlääk.	750000	147 000	223 000	1, 1
Avosairaanhoido	13,2	3,2	6,2	22,7
Tk-sairaala/ger	11,4	0,65?	4,5	16,5
Lasten ja nuorten palvelut	16,9	2, 7	3,3	22,4
Sijaishuolto	6,1	0,6	3,0	9,8
Ikäih. Palvelut	45,1	5,43	9,0	59,6
Ymp vrk hoiva		3,0M€		39,2
Kotihoito	10M€	2,4M€		15,0

Eri palveluiden volyymejä seudulla

Aikuisten palvelut	15,5
Vammaispalvelu	23,8
Mt-palvelut	5,8
Päihdepalvelut	2,4

Yhteensä				285 M€
Sote-alue (arvio)				95,0M€
Perustason alue (arvio)				190 M€

Seututyö

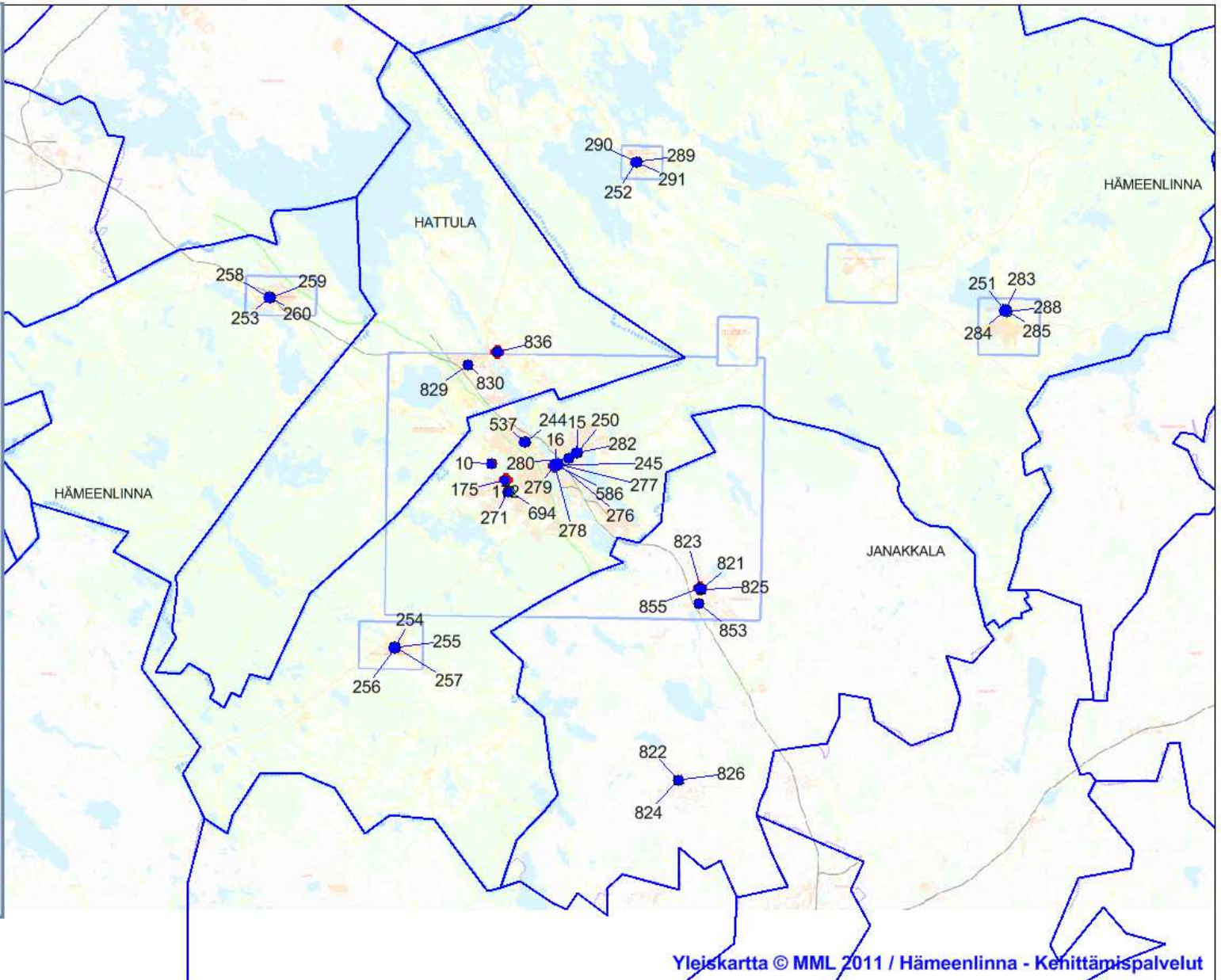

Toimivat palvelut,
vahvat yhteisöt

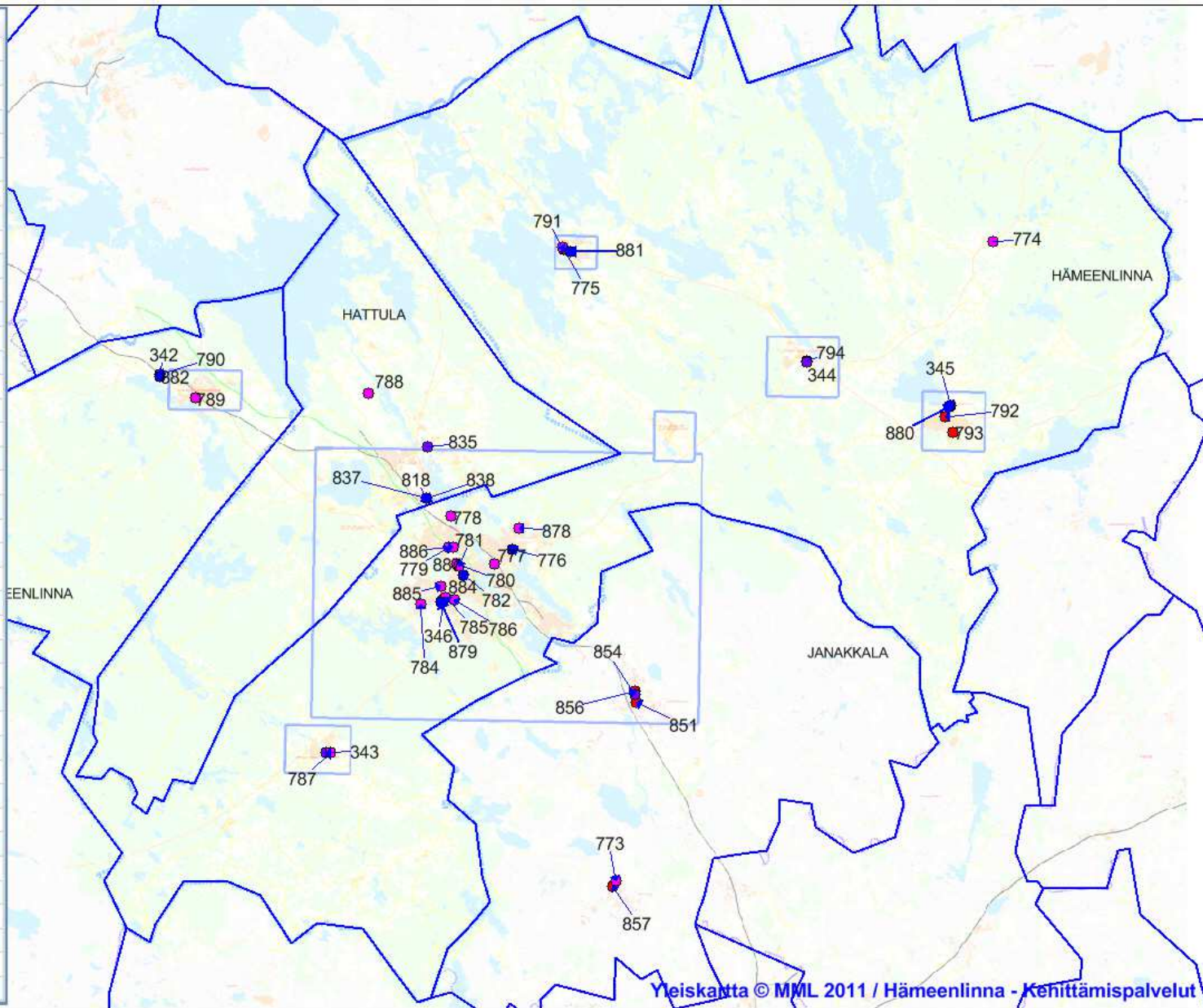
KUNTA- JA SOTE-UUDISTUS

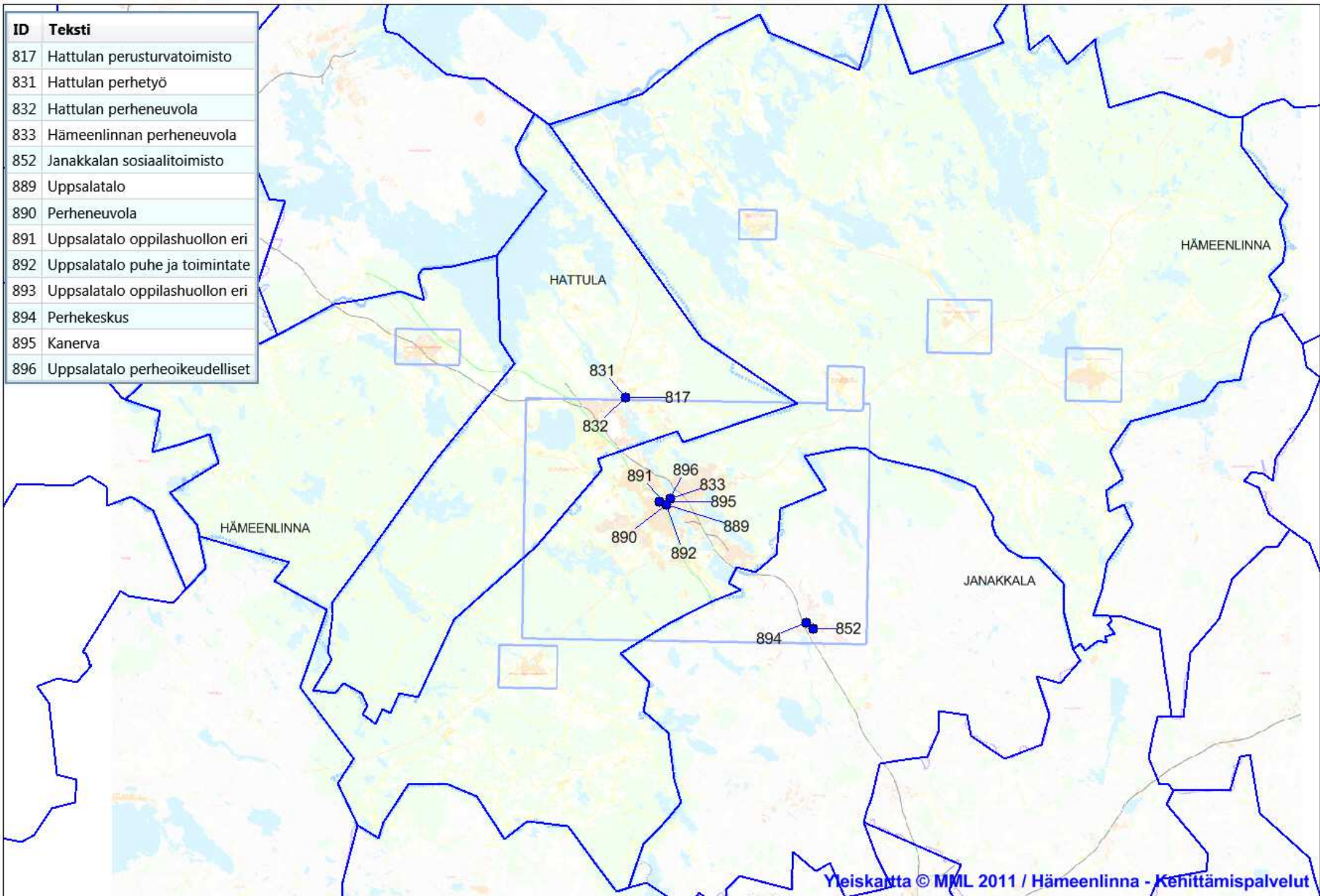
Palveluverkko

ID	Teksti
10	Vuorentaan neuvola
15	Idänpään neuvola 2 ja 3; Idänp
16	Keskusneuvola
172	Ensiapu
175	Kanta-Hämeen keskussairaala
244	Ojoisten neuvola
245	Nuorten terveysneuvontapiste,
250	Idänpään neuvola 1; Viipurinti
251	Lammi-Tuulos neuvola
252	Hauhon neuvola
253	Kalvolan neuvola 1 ja 2
254	Rengon neuvola
255	Fysioterapia, Renko
256	Hammashoitola, Renko
257	Terveysasema, Renko
258	Hammashoitola, Kalvola
259	Fysioterapia, Kalvola
260	Kalvolan terveysasema
271	Hammashoitola, Jukola
276	Hammashoitola, pääterveysasema
277	Fysioterapia, pääterveysasema
278	Apuvälinekeskus, pääterveysase
279	Vanajaveden sairaala, osastot
280	Hammashoitola, Hätilä
282	Idänpään terveysasema
283	Fysioterapia, Lammi-Tuulos
284	Apuvälinekeskus, Lammi
285	Lammin hammashoitola
288	Lammin terveysasema
289	Fysioterapia, Hauho
290	Hauhon hammashoitola
291	Hauhon terveysasema
537	Ojoisten terveysasema
586	Viipurintien terveysasema
694	Jukolan terveysasema
821	Turengin terveysasema
822	Tervakosken terveysasema
823	Turengin hammashoitola
824	Tervakosken hammashoitola
825	Turengin neuvola
826	Tervakosken neuvola
829	Hattulan terveysasema
830	Hattulan hammashoitola
836	Hattulan vuodeosasto
853	Psykiatrian avohoitoyksikkö
855	Janakkalan sairaala

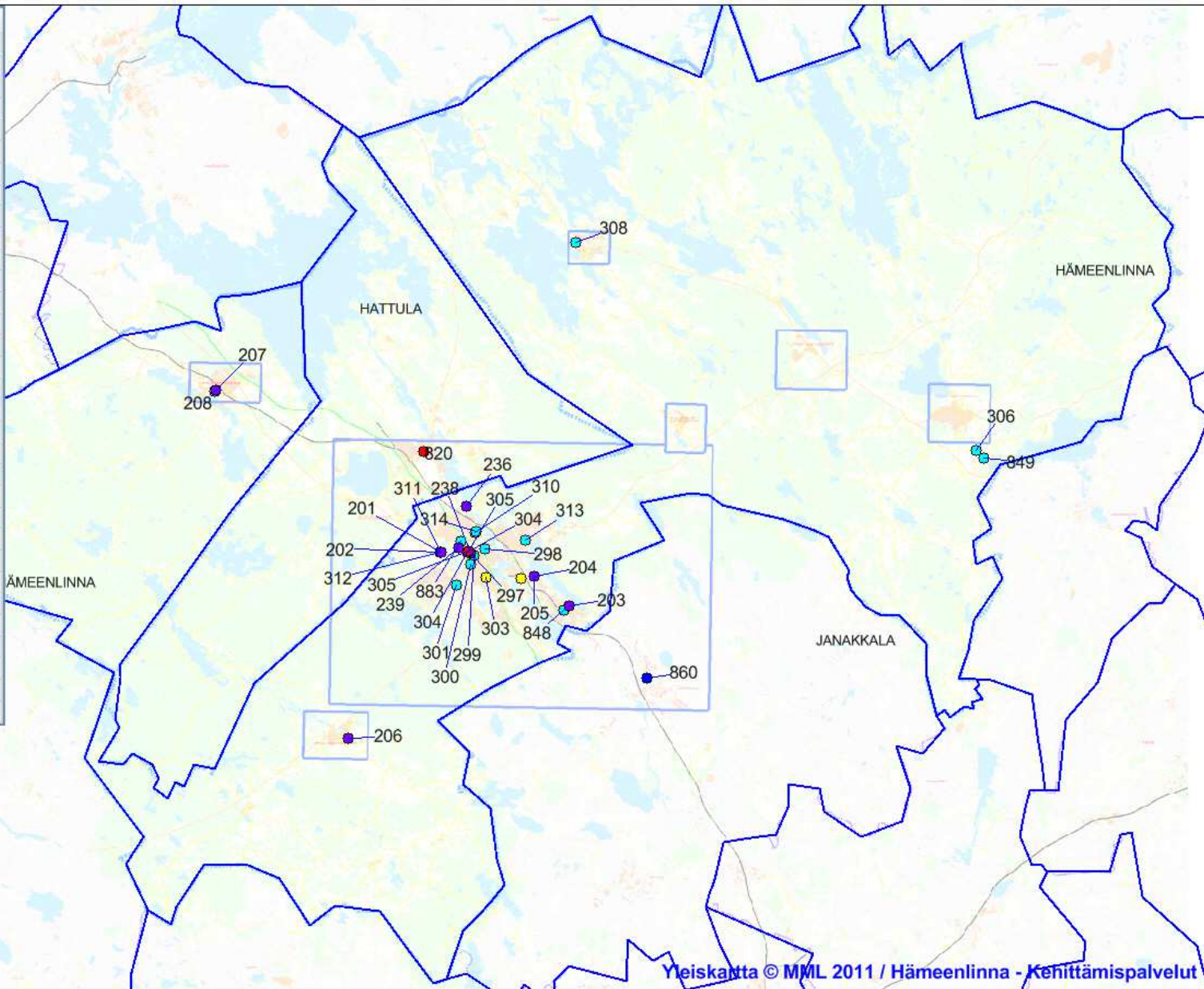

ID	Teksti
773	Serafiinakoti
774	Saarnikoti
775	Hauhon hoivakoti
776	Päivärinteen palvelutalo
777	Keinukamari / MedOne
778	Lomakoti Ilonpisara
779	Lintumäen hoivapalvelukeskus/E
780	Larin Kyöstikoti
781	Kaurialan palvelutalo
782	Hoivakoti Valola ja Tupala/Hoi
784	Tanhuakoti/Esperi
785	Villa Tavastia/Attendo
786	Nuutintupa / HML:n hoivapalvel
787	Ikipihlaja/ Pihlajalinna Oy
788	Hoivakoti Seppälänpirtti
789	Kalvolakodit/Mikeva
790	Koivurinne
791	Koivukoto
792	Naskali
793	Palkkisilta
794	Birgittakoti
818	Tuuliakoti
835	Hattulan vanhainkoti
837	Tehostettu asumispalvelu
838	Kuntouttava lyhytaikashoidon
839	Vanhusten päivätoiminta
851	Tohvelan palvelutalo
854	Vanhainkoti / Tapailakoti
856	Kotipellon palvelutalo
857	Elsakoti (säätö)
878	Virekoti Vanaja/ Mainiovire
879	Voutilakeskus
880	Lammi - päivätoiminta
881	Hauho - päivätoiminta
882	Kalvola - päivätoiminta
884	Keinula/Hoivia Oy
885	Validiakoti
886	Ilvesmaja
887	Olokolon päivätoiminta yksityi
888	Päivänkaaren päivätoiminta yks

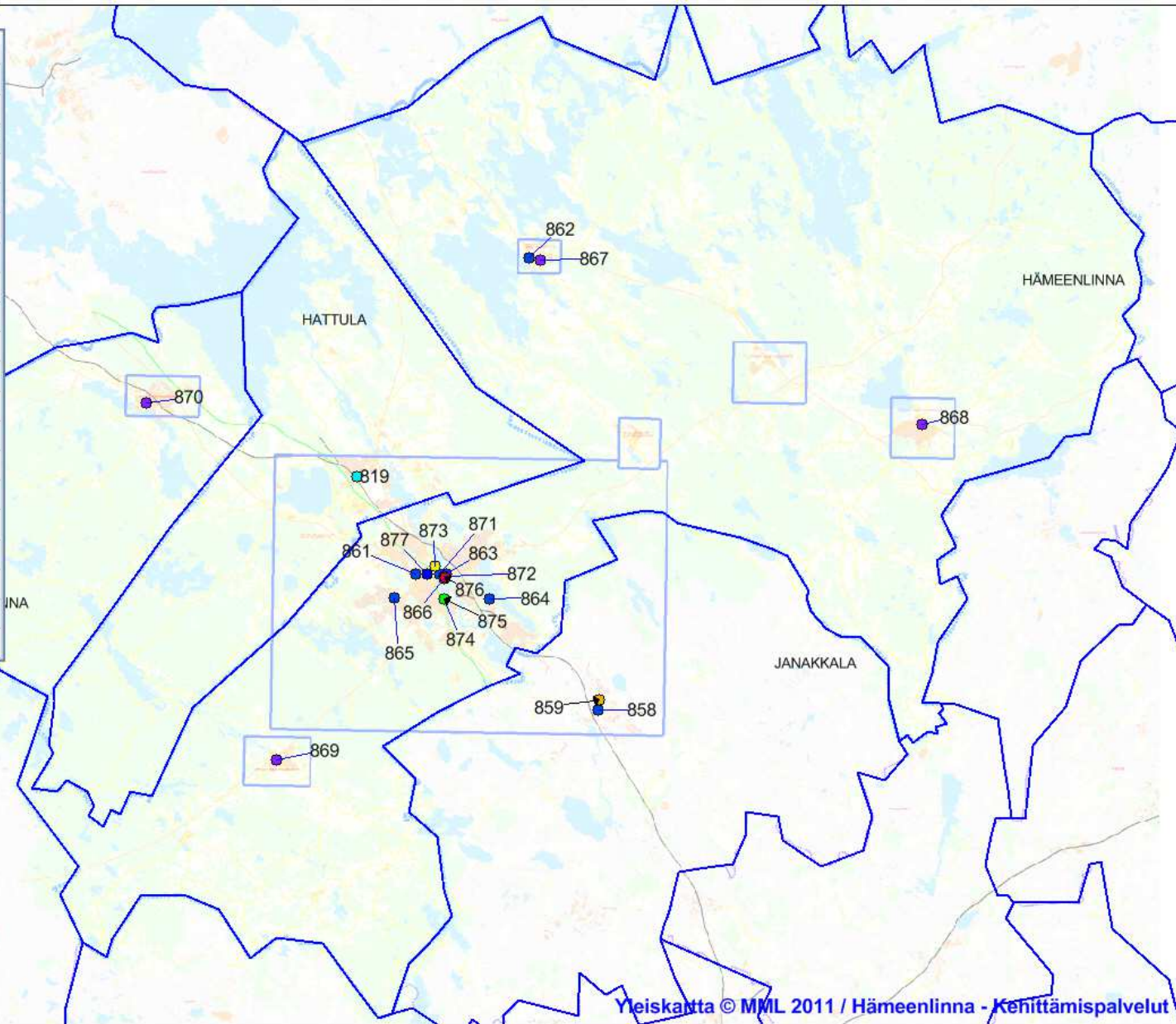

ID	Teksti
201	IloVuorikoti
202	Hämeen Tukikoti
203	Ilonakoti
204	Vanajanharju
205	Visämäki
206	Rosalina
207	Kalvolakodit
208	Kalvolakodit
236	Lomakoti Ilonpisara
238	Länsituuli
239	Hoitokoti Tuuliviiri
297	Kotipesä
298	Palvelukeskus Sampola
299	Larin Kyösti koti
300	Validiatalo
301	Perhekoti Jääskeläinen
303	Hämeen Sininauha ry
304	Kehitysvammaisten asuntolat
305	Kehitysvammaisten asuntolat
306	Hoitokoti Rautlehto Oy
308	Loviisan kammari
310	Mäyränkoti
311	Hämeen Tukikoti
312	IloVuorikoti
313	Päivärinne, Kotisiipi
314	Mäyräntien palvelutalo
820	Juteinikoti
848	Attendo Villa Hätilä / MedOne
849	Linnamäki/ Mehiläinen Oy
850	Sotkan asumispalvelukeskus / A
860	Honkakoti
883	Perhekoti Jääskeläinen

ID	Teksti
819	Työpaja Veijari
858	Työpaja
859	Monitoimikeskus Kataja/ Vammai
861	Työvalmennussäätiö Luotsi / Vi
862	Hämeen Mokia ry
863	Hämeenlinnan Settlementti ry
864	Kotilähiö Ry /Itäinen lähiökes
865	Kotilähiö Ry /Läntinen lähiöke
866	Wetterhoff (HML:n kaupunki)
867	Hauho (HML:N kaupunki)
868	Lammi (HML:N kaupunki)
869	Renko (HML:N kaupunki)
870	Kalvola (HML:N kaupunki)
871	Työvoiman palvelukeskus
872	Maahanmuuttopalvelut
873	Kuurojen ps sampola
874	Eteva liikkuva päivätoiminta
875	Virvelin päivätoiminta
876	Psykiatrinen päivätoiminta (HM
877	Hämeen Klubitalo /Hämi Ry

Tehdyt investoinnit ja tulevat investointitarpeet

- **Hämeenlinnassa** ei ole viime vuosina tehty juurikaan investointeja sote-palveluissa
- Ikäihmisten investorit tulleet ulkoa
- Pääterveysasemaan on investoitu n. 0,5-1M€/vuosi
- Siirtyminen (omista) laitospalveluista (muiden investorien) asumispalveluihin –
- Asumiseen perustuvat hyvinvointikeskukset
- **Hattulassa**
 - investoitu päivähoiton tiloihin,
 - Uuden hyvinvointikeskuksen rakentaminen Tuulia-kodin yhteyteen (60-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö),
 - Em. Yksikön yhteyteen suunnitteilla myös kuntouttava lyhytaikaisyksikkö
- **Janakkalassa**
- **Ikäihmisten palvelurakennemuutokset**
- **2012 TK-sairaalaosasto**
- **2013 Elsakodin laajennus**
- **2014 vanhan TK-sairaalaosaston peruskorjaus**

Tehdyt investoinnit ja tulevat investointitarpeet

- **Janakkalassa**
 - Ikäihmisten palvelurakennemuutokset
 - 2012 TK-sairaalaosasto
 - 2013 Elsakodin laajennus
 - 2014 vanhan TK-sairaalaosaston peruskorjaus (paikkojen vähennys)
 - 2015 uusi palvelutalo (ulkopuolinen investori)

Tulevat investointitarpeet

- Tulevaisuuden investointitarpeet vähäiset seudun sote:n osalta – verrattuna lasten ja nuorten palveluinvestointeihin (koulut, päiväkodit)
- Ei isoa tilojen kunto-ongelmaa, kun nykyiset investoinnit tehty
- Sisäilmaongelmaa on, mutta ei laajasti

- Tulevaisuuden iso investointitarve ei ole peruspalveluiden tiloissa
- Erikoissairaanhoidon investointitarpeet ovat mittavat (keskussairaalan peruskorjaus, sairaalan modernisointi)
- Pitääkö sairaalahoitoa olla seudulla monessa pisteessä?
- Lahdensivuntien lasten ja nuorten psykososiaalisten palveluiden kampus rakentumassa Hämeenlinnaan?

Yhteiset toiminnot seudulla (maakunnassa)

TOIMINTA	TUOTTAJA	KUNNAT
Sosiaaliasiamies	Pikassos OY	Ja, Ha, Hä
Työllistyminen, koulutus ja kuntoutus	Työvoiman palvelukeskus	Ja, HA, Hä + TE- toimisto
Rikosten ja riitojen sovittelu	Valtio/AVI (järjestämisvastuu), Forssan kaupunki (toteuttamisvastuu)	Ja, Ha, Hä + koko maakunta
Vammaispalvelut (kerhotoiminta, kuljetuspalvelut)	Hämeenlinnan kaupunki, yhteistyöryhmä	Ja, Ha, Hä
Tulkkipalvelut	Kela	Kaikki kunnat
Psykiatrinen kuntoutuspoliklinikka	Hämeenlinnan kaupunki	Ha, Ja, Hä
		Seututyö

Yhteiset toiminnot seudulla (maakunnassa)

TOIMINTA	TUOTTAJA	KUNNAT
Aikuispsykiatrian päiväosasto	Hämeenlinnan kaupunki	Ha, Ja, Hä
Päihdepalvelut	A-klinikkasäätiö	Ha, Ja, Hä
Seudullinen työvalmennus (päivä- ja työtoiminta)	Työvalmennussäätiö Luotsi	Ha, Ja, Hä
Kanta-Hämeen sosiaalipäivystys	Hämeenlinnan kaupunki	Maakunnan kunnat
Talous- ja velkaneuvonta	Valtio (järjestämisvastuu), Hämeenlinnan kaupunki	Hä, Ha
Perhehoitoyksikkö Kanerva (perhepankki)	Hämeenlinnan kaupunki	Maakunnan kunnat
		Seututyö

Yhteiset toiminnot seudulla (maakunnassa)

TOIMINTA	TUOTTAJA	KUNNAT
Ankkuritoiminta (Varhainen puuttuminen ja tuki)	Hämeenlinnan kaupunki ja Hämeen poliisi	Hä, Ha, Ja
Perheasiain sovittelu	Hämeenlinnan ja Vanajan srk:n Perheasiain neuvottelukeskus	Ha, Hä, Ja
Rikosuhripäivystys	Setlementti Naapuri	Ha, Hä, JA
Lastensuojelun laitos- ja perhehoito	Yhteinen hankinta	Maakunta
Huolto- ja tapaamisriitojen sovittelu	Hämeenlinnan kaupunki	Hä, Ha, Ja, + käräjäoikeuden alue
Perusterveydenhuollon sosiaalityö, notilasiamies. PTH-	Janakkalan-Hattulan yhteistoiminta-alue	Ha, Seututyö

Yhteiset toiminnot seudulla (maakunnassa)

TOIMINTA	TUOTTAJA	KUNNAT
Kuntayhtymäpohjainen yhteistyö	KHSHP ETEVA-kuntayhtymä Hämeen päihdehuollon kuntayhtymä	Maakunta tai laajempi
Kuntien välistä pienimuotosta ostopalvelua, ohjelmayhteistyö ja hankkeet		
Kriisikeskustelu ja jälkipuinti	Hyvinkään mielenterveysseuran kriisipalvelut	Ja, Ha,Hä
Mielenterveyskuntoutuji en klubitalo	Hämi ry.	Ha,Hä
Henkilöstön rekrytointi	Seuturekry	Ja, Ha,Hä
Yhteishankinnat	Hämeenlinnan kaupunki, KuntaPro	Ha, JA Hä

Sote SWOT Hattula

- **Vahvuudet**

- Kotona asumisen tuessa onnistuminen ikäihmisten palveluissa (92% asuu kotona)
- Nuorten yhteiskuntatakuussa onnistuminen (100% tarjottu takuun mukainen mahdollisuus)
- Työttömyystaso alhainen
- Pitkäaikaistyöttömien aktivoinnissa onnistuttu
- Asiakkaat oikeissa paikoissa palvelurakenteen keventämisessä onnistuttu eri sektoreilla (ikäihmiset, lastensuojelu...)
- Siirtoviivemaksuja ei ole
- Toimivat palveluketjut ja yhteistyö vanhustenhuollon ja terveydenhuollon välillä
- Monipuoliset kotona asumista tukevat työmuodot
- Henkilöstön joustava käyttö

Heikkoudet

- Pitkät väimatkat – haja-asutus
- Lapsiperhevoittoisuus – suuri palvelukysyntä
- Päihdeongelmaisten asumisen ratkaisut
- Vapaaehtoistyön laajentaminen

Sote SWOT Janakkala

Vahvuudet

- Sote-menotaso hallittu/matalahko
- Omaan PTH:oon satsattu – maltillinen ESH:n menotaso
- Työttömyysaste keskimääräistä alhaisempi, pitkäaikaistyöttömien aktivoiti hyvällä tasolla
- Osaava henkilöstö
- Palvelurakennetta uudistettu jatkuvasti
- Hoitoketjut toimivat – jatkuva prosessien parantaminen (vrt. siirtoviivemaksut)
- Sisäinen sote-yhteistyö toimii

Kehitettävää

- Kehittämistoiminnan vähäisyys
- Vaikuttavuuden arviointia tulisi olla enemmän
- Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut
- Päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Palveluvalikoima joissain palveluissa liiansuppea (ikäihmiset/kotihoito)

Sote SWOT Hämeenlinna

- Vahvuudet:
 - Matala menokehitys
 - Palvelurakennemuutokset (ikäihmiset, lapset ja nuoret, mt-palvelut, vammaispalvelut)
 - Merkittävää kehittämistyötä (sisällöt ja prosessit)
 - Mittarointi
 - Asiakaskyselyt (laatu ja vaikuttavuus)
 - Paljon kaupungin ulkopuolisia investointeja palveluverkkoon
 - Palveluiden laadun parantuminen
 - Prosessien parantuminen (esim. siirtoviiveet)
- Kehitettävää
 - Asiakasohjaus, palvelutarpeen arviointi
 - Palvelutarjooman monipuolisuus
 - Terveystieteiden menokehitys oliian suuri
 - Laadun ja vaikuttavuuden seuranta
- Painopiste panoksista tuloksiin (outcome, vaikuttavuus)

Sote SWOT – Vahvuudet (yhteinen 7.1.2014)

- o Pieniä yksiköitä vähemmän, haavoittuvuus vähenee
- o Erityisosaamisen lisääntyminen
- o Suuruuden ekonomia, skaalaetumahdollisuus
- o Valinnanmahdollisuuksien lisääntyminen myös sosiaalipalveluihin – asiakas voi käyttää sote-palveluja yli kuntarajojen
- o Mahdollisuus hallinnon vähenemiseen
- o Uusien palvelukonseptien kehittäminen
- o Yhteinen kehittämisen suunta
- o Tasa-arvoisemmat palvelut asukkaille yli nykyisten kuntarajojen
- o Henkilöstön saatavuus voi parantua
- o Seudullinen kilpailu henkilöstöstä vähenee (palkkakilpailu ml)
- o Henkilöstön käytön joustavuus myös alueellisesti
- o Henkilöstön koulutusmahdollisuudet paranevat
- o Palvelujen (palveluverkot) kokonaisvaltainen suunnittelu on helpompaa
- o Hankintayksikön (väestöpohjan) koko kasvaa
- o ”...monet näistä on toteutunut, kun vertaa työtään Hauhon perusturvajohtajana ja Hämeenlinnan tilaajapäällikkönä...”

Sote SWOT – Heikkoudet (yhteinen 7.1.2014)

- o Miten käy reuna-alueiden palveluille?
- o Keskuskunnan on hankala tietää etäisten alueiden palvelutarpeita
- o Koko rakenteen muotoutuminen on vaikea prosessi
- o Paranevatko palvelut todella
- o Etääntyvätkö lasten ja nuorten sosiaali- ja terveysterveystarpeet muista lasten ja nuorten palveluista
- o Etäisyys koko sote-alueella liian suuri sosiaalipalvelujen suhteen, oman palvelutuotannon palvelut
- o Sujuvan yhteistyön aikaansaaminen vie useita vuosia
- o Ideologioiden erilaisuus tuo haasteita integraatioon, kuten oman tuotannon ja ostopalveluiden suhde lähtökohtaisesti erilainen eri kunnissa
- o Palvelusisällöt pitää harmonisoida, yhdenmukaiset tuotteet
- o Pakkoliitokset voivat johtaa jurnuttamiseen ja kehittämisen heikkoon etenemiseen
- o Poliittisen päätöksenteon sitouttaminen haasteellista
- o Kuntien vaikutusmahdollisuudet omien määrärahojen käytöstä vähenee
- o Järjestämisvastuun ja maksuvastuun eriytyminen, kun sote-alue vastaa järjestelystä mutta kunnat kustannuksista, alijäämäuuhka

Vahvuuksien ja heikkouksien arviointi kunnan ja seudun näkökulmasta

Seutu suuri merkitys		<p>Monet SOTE-swotin arvioidut vahvuudet liittyvät tähän (haavoittuvuus vähenee, skaalaedut, hallinnon vähentäminen, osaamisen lisääntyminen, henkilöstön saatavuus ja käyttö, tuottavuus jne.)</p>
Seutu pieni merkitys		<p>Monet SOTE-swotin heikkoudet liittyvät tähän (pelko keskittämisestä, etääntymisestä, vaikutusmahdollisuuksista jne... (= Miten uudistus toteutetaan)</p>
Kunta pieni merkitys	Kunta suuri merkitys	

